

Indkøbspolitik for Hvidovre Kommune

Juni 2016

Dette udkast er redigeret med forvaltningens forslag til ændringer, jf. Kommunalbestyrelsens møde tirsdag den 21. juni 2016, pkt. 11.

Ændringer er markeret med blå tekst:

- Der er tilføjet et sidste afsnit i pkt. 10,0 Miljø- og klimahensyn
- Der er tilføjet et nyt afsnit 11,3 Fokus på lokale og regionale forhold

Indkøbspolitik for Hvidovre Kommune

Indhold

Indkøbspolitik for Hvidovre Kommune.....	1
Juni 2016.....	1
1.0 Indledning.....	3
2.0 Formål.....	3
3.0 Beslutningskompetence ved indkøb	3
4.0 Organisering og ansvar	3
4.1 Indkøbseffektivisering.....	4
5.0 Årlig udbudsplan.....	4
5.1 Fordeling af frigjorte ressourcer	5
6.0 Indkøbsaftaler	5
7.0 Brugerinddragelse.....	6
8.0 Samarbejde om indkøb og udbud	6
9.0 Markedsdialog	7
10.0 Miljø- og klimahensyn	7
10.1 Økologi.....	7
10.2 Cirkulær økonomi og bæredygtighed	7
10.3 Miljøkrav og opfølgning	8
11.0 Samfundsansvar	8
11.1 Sociale klausuler.....	8
11.2 Arbejdsklausuler.....	8
11.3 Fokus på lokale og regionale forhold.....	9
12.0 Innovationsfremmende udbud	9

Indkøbspolitik for Hvidovre Kommune

1.0 Indledning

Hvidovre Kommunes indkøb tegner sig for omkring 20 % af kommunens årlige budget. I 2016 anvender kommunen ca. 750 mio. kr. på indkøb af varer, tjenesteydelser samt håndværkeropgaver. Disse udgifter har således betydning for kommunens samlede økonomi og dermed i sidste ende den service, kommunen kan yde borgerne.

Med disse retningslinjer har kommunalbestyrelsen fastsat de overordnede rammer for Hvidovre Kommunes indkøb. Baggrunden er et ønske om, at indkøb skal være et fremtidigt fokusområde for Hvidovre Kommune.

2.0 Formål

Indkøbspolitikken skal sikre borgere, medarbejdere, nuværende og potentielle leverandører et overblik over kommunalbestyrelsens holdninger til og beslutninger om, hvordan indkøb foregår i Hvidovre Kommune.

I Hvidovre Kommune skal der være god kvalitet og effektivitet i såvel de kommunale indkøb som i den kommunale opgavevaretagelse.

Indkøbspolitikken er bygget op om disse 5 hensyn:

Pris, kvalitet og effektivitet	Hvidovre Kommune skal effektivisere sine indkøb. Dette sker gennem fokus på kvalitet, funktionalitet, service og pris. Afledte driftsomkostninger og totale omkostninger i produktets levetid indgår også i den samlede betragtning.
Brugerhensyn	Hvidovre Kommunes indkøbsaftaler skal være brugervenlige og understøtte kommunens opgaveløsning. Der skal være særligt fokus på involvering af brugerne, herunder ses Ældrerådet og Handicaprådet som aktive medspillere i forhold til kommunens indkøb.
Samfundsansvar og miljø	Hvidovre Kommune vil bruge sin indkøbsvolumen til at fremme en udvikling af mere miljørigtige og samfundsansvarlige indkøb.
Markedsdialog	Hvidovre Kommunes indkøb skal bidrage til at skabe vækst og job. Det sker gennem dialog med både leverandører og de borgere, der er omfattet af kommunens indkøb.
Innovation og vækst	Hvidovre Kommune skal tænke innovativt og helhedsorienteret i sine udbudsforretninger med øje for betragtninger om de totale omkostninger ved indkøb af varer og tjenesteydelser. Vi vil også have fokus på udvikling af nye og effektive løsninger, der kan sikre lokal vækst.

3.0 Beslutningskompetence ved indkøb

Kommunalbestyrelsen skal godkende udbud og/eller kontrakter, der medfører:

- Ændring(er) af serviceniveau rettet mod borgerne.
- Merbevilling(er).
- Organisatoriske ændringer.
- Aftaler fastlagt i lovgivningen som alene kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, fx revision.

4.0 Organisering og ansvar

Kommunens forvaltninger og tilhørende enheder foretager selv de konkrete indkøb og har ansvar for at efterleve kommunens regler på området.

Indkøbspolitik for Hvidovre Kommune

Hvidovre Kommune har etableret tre centrale kontraktudbydere, der hver især koordinerer og gennemfører udbud på vegne af kommunen:

1. It- og Digitaliseringsafdelingen varetager udbud og indkøb af alt it-udstyr, programmer, tele- og dataydelser, kommunikationsudstyr, netværk, it-konsulentytelser og it-rådgivning mv. til kommunen.
2. Kultur-, Miljø- og Vækst varetager ansvaret for udbud af nybyggeri, renovering og vedligeholdelse af byggeri.
3. Økonomi / Team Indkøb varetager rådgivning og konsulentbistand i forbindelse med kommunens indkøb og udbud af varer og tjenesteydelser.

Hvidovre Kommunes administration, skoler, plejecentre og institutioner m.fl. opfattes i indkøbsmæssig sammenhæng som én samlet organisation. Indkøbspolitikken skal følges af alle enheder i forhold til indkøb af varer og tjenesteydelser, it, tele og data samt bygge- og anlægsopgaver. Denne regel skal ses i lyset af, at kommunen skal fremstå som én kunde, der har fokus på størrelsesfordele og de forpligtelser, der ligger i at indgå de respektive indkøbsaftaler.

Indkøb af it-systemer, it-udstyr mv. følger samme indkøbspolitik som øvrige indkøb, samtidig med at kommunens it-strategi skal følges. It nævnes specifikt, fordi området er kendetegnet ved stor kompleksitet, hvor præcise analyser og beskrivelser af kommunens behov er afgørende for, at indkøbet får det rigtige indhold.

Selvejende institutioner er ikke omfattet af indkøbsaftalerne, medmindre kommunalbestyrelsen træffer en anden beslutning.

4.1 Indkøbseffektivisering

Hvidovre Kommune arbejder for at optimere og effektivisere kommunens indkøb. Det betyder bl.a., at vi har standardiserede sortimenter og færre leverandører af identiske produkter og ydelser, og at vi benytter os af e-handel. Kommunens enheder kan dog i mindre omfang anvende lokale aftaleleverandører.

Indkøbsaftalerne er bindende og skal følges af brugerne.

Ved at anvende indkøbsaftalerne korrekt, kan kommunen realisere besparelser, der igen kan danne baggrund for nye eller ændrede politiske prioriteringer.

Økonomi følger løbende op på denne målsætning via kontrol af enhedernes brug af indkøbsaftalerne. I den anledning skal det bemærkes, at der kan være andre forhold end det strengt økonomiske, der er bestemmende for det enkelte indkøb. Det er der i de tilfælde, hvor købet opfylder andre formål end selve indkøbet, fx i relation til et bestemt pædagogisk sigte eller opfyldelse af borgernes frie valg efter Serviceloven.

5.0 Årlig udbudsplan

Med henblik på at sikre kommunalbestyrelsen indsigt i, hvilke varekøb, tjenesteydelser, bygge- og anlægsopgaver samt større indkøbsopgaver, der skal arbejdes med i det kommende år, udarbejder Økonomi / Team Indkøb i samarbejde med forvaltningen i perioden august til oktober en indkøbs- og udbudsplan for det kommende år, som forelægges politisk.

Indkøbs- og udbudsplanen skal give et overblik over antallet af:

- kommunens egne udbud

Indkøbspolitik for Hvidovre Kommune

- udbud som gennemføres i samarbejde med andre kommuner
- udbud der gennemføres via Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S eller anden central kontraktudbyder samt¹
- større indkøbsopgaver.

Inden den politiske behandling af indkøbs- og udbudsplanen skal forvaltningerne have mulighed for at drøfte og kommentere indkøbs- og udbudsplanen. Forvaltningerne skal bl.a. sikre, at deres egne opgaver bliver skrevet ind i planen.

Tilbagemeldingerne fra forvaltningerne kombineres og prioriteres i forhold til de udbudsopgaver, der går på tværs af forvaltninger.

Indkøbs- og udbudsplanen for det forløbne år evalueres i forbindelse med fremlæggelsen af den nye plan.

5.1 Fordeling af frigjorte ressourcer

De besparelser, som Hvidovre Kommune opnår gennem et bedre og mere effektivt indkøb, tilgår kommunekassen og tjener som grundlag for en politisk prioritering.

Besparelsen opgøres som hovedregel i forhold til pris pr. enhed.

Økonomi / Team Indkøb opgør en rammebesparelse i kr./øre eller i % pr. indkøbsaftale/udbud, og påser en realisering i henhold til en efterfølgende politisk beslutning.

6.0 Indkøbsaftaler

Indkøbsaftalerne indgås i skriftlig form, og de bør som udgangspunkt udfærdiges med henblik på at sikre kommunens samlede økonomiske og juridiske interesser.

Økonomi / Team Indkøb skal sikre et tilstrækkeligt antal relevante indkøbsaftaler og sørger for, at indkøbsaftalerne bliver registreret og brugt korrekt af kommunens ansatte.

Indkøbsaftalerne skal indeholde de fornødne oplysninger, sådan at forvaltninger og enheder kan træffe de korrekte beslutninger om deres indkøb. Det kan fx være oplysninger i relation til aftalens parter, aftaleperiode, ophør, priser, rabatter, betalingsbetingelser, prisændringer, leveringstid, leveringssted, risikoovergang ved levering, forsikring, garanti, ansvar, service og miljø.

Aktør	Ansvar
Kommunalbestyrelsen	<ul style="list-style-type: none"> • Træffer beslutning om politikker relateret til udbud og indkøb, herunder sociale klausuler, arbejdsklausuler, krav til miljø- og arbejdsmiljø, CSR-krav², som skal efterleves på alle niveauer i kommunen. • Fastlægger strategi for udbud og indkøb, herunder beslutninger vedrørende den årlige indkøbs- og udbudsplan. • Træffer beslutning om udlicitering af opgaver.
Økonomiudvalget	<ul style="list-style-type: none"> • Træffer beslutning om udbud over tærskelværdier. • Træffer beslutning om indgåelse af leasingkontrakter, jf Kasse- og regnskabsregulativet.
Fagudvalg	<ul style="list-style-type: none"> • Træffer beslutning om udbud over tærskelværdier på eget fagområde.
Direktion	<ul style="list-style-type: none"> • Træffer beslutninger om tværgående udbud og indkøbsaftaler under

¹ Økonomi / Team Indkøb vurderer i samarbejde med den pågældende forvaltning, hvorvidt kommunen skal tilmelde sig en forpligtende SKI-aftale. Vurderingen sker ud fra en faglig bedømmelse.

² Krav udformet som corporate social responsibility.

Indkøbspolitik for Hvidovre Kommune

	tærskelværdier.
Fagforvaltning	<ul style="list-style-type: none"> • Træffer beslutning om udbud på eget område • Sikrer brugen af indkøbsaftaler på eget område.
Økonomi / Team Indkøb	<ul style="list-style-type: none"> • Sikrer et tilstrækkeligt antal relevante indkøbsaftaler og et højt fagligt niveau. • Gennemfører og rådgiver i forbindelse med udbud. • Sikrer aftaleregistrering. • Sikrer at kommunens indkøbsaftaler kommunikeres ud til de decentrale enheder og fremgår i aftalekataloget. • Sikrer løbende kontrol af enhedernes brug af indkøbsaftalerne. • Kan træffe beslutning om at gå med i forpligtende SKI-aftaler i samarbejde med forvaltningerne. • Kan træffe beslutning om at gå med i fælleskommunale aftaler, der bl.a. kan indebære, at der skal foretages indholdsmæssige tilpasninger i udbuddene. Dette sker under forudsætning af, at eventuelle tilpasninger respekterer kommunalbestyrelsens kompetencer beskrevet i afsnit 3.0.
Digitalisering og IT	<ul style="list-style-type: none"> • Samme ansvar som Økonomi / Team Indkøb.
Kultur-, Miljø- og Vækstforvaltningen	<ul style="list-style-type: none"> • Samme ansvar som Økonomi / Team Indkøb, men med særligt fokus på styringen af renoverings- og byggeopgaver.

7.0 Brugerinddragelse

I de enkelte udbudssager nedsættes der som hovedregel brugergrupper for at sikre en god faglighed i den pågældende opgaveløsning. Brugergrupperne sammensættes af personer, der repræsenterer det/de relevante fagområder og fx har en relevant faglig og/eller erfaringsmæssig baggrund. Dermed sikres det bedst muligt, at aftalerne og deres anvendelse er foreneligt med den daglige drift.

Brugergrupperne kan fungere isoleret i forhold til udbuddet, men også løbende i kontraktperioden med henblik på at sikre kommunen den fornødne opfølgning i forhold til faglige standarder mv.

Herudover bliver Ældrerådet og Handicaprådet inddraget i relevante udbudsopgaver. Formålet er at opnå god sparring i forhold til fastlæggelsen af de faglige og praktiske krav, når der udbydes varer og tjenesteydelser..

Ved bygge- og anlægsopgaver nedsættes et byggeudvalg med faglig viden og relevant indsigt i forhold til de funktionelle krav og indretningen. Den byggetekniske rådgivning overlades typisk til eksterne rådgivere.

8.0 Samarbejde om indkøb og udbud

Hvidovre Kommune vil være en aktiv samarbejdspartner for nuværende og potentielle leverandører, og kommunen ønsker at medvirke til at effektivisere indkøb i den kommunale sektor, fx ved at indgå i relevante netværks- og erfa-samarbejder.

Hvidovre Kommune indgår i et indkøbs- og udbudsfællesskab med Rødovre, Glostrup, Ishøj, Vallensbæk, Brøndby, Albertslund og Høje-Taastrup Kommuner under forkortelsen VIF – Vestegnens Indkøbsforum.

Kommunen ønsker desuden at gøre brug af de aftaler, der indgås i regi af Statens og Kommunernes Indkøbsservice A/S (SKI), øvrige centrale kontraktudbydere og eventuelle nye kommunale udbudssamarbejder. Samtidig søger kommunen indflydelse i de enkelte udbud ud fra de behov og ønsker, der er i vores organisation.

Indkøbspolitik for Hvidovre Kommune

9.0 Markedsdialog

I forbindelse med de enkelte udbud skal Hvidovre Kommune sikre den fornødne faglige indsigt i den/de pågældende opgaver. Kommunen vil så vidt muligt højne informationsniveauet overfor de potentielle tilbudsgivere via eksempelvis markedsdialog forinden et udbud iværksættes. På den måde minimerer vi barrierer og transaktionsomkostninger på grund af fejl og misforståelser.

Hvidovre Kommune vil desuden udvide brugen af ensartede skabeloner og procedurer for udbud både i Hvidovre Kommune og i de tværkommunale samarbejder, bl.a. VIF.

10.0 Miljø- og klimahensyn

Miljø- og klimahensyn er væsentlige parametre i forbindelse med Hvidovre Kommunes indkøb.

Hvilke konkrete miljø- og klimamæssige hensyn, Hvidovre Kommune tager, afhænger af hvilken form for indkøb eller udbud, der er tale om. Ved eksempelvis udbud af bygge- og anlægskontrakter vil Hvidovre Kommune fx kunne stille krav om et lavt energiforbrug og om, at nyt byggeri skal opføres som lavenergibyggeri i højeste energiklasse. Undtagelser kan forekomme ud fra en konkret vurdering af byggeriets karakter og totaløkonomi.

I forbindelse med det enkelte indkøb skal kommunen endvidere på en hensigtsmæssig måde sikre, at produkterne lever op til kravene for tildeling af et miljømærke. Samtidig må produkter ved levering, opbevaring, brug samt bortskaffelse ikke medføre et unødvendigt ressourceforbrug eller indebære en unødigt belastning for mennesker eller miljø.

[I forlængelse heraf vil kommunen søge at fremme en udvikling af mere miljørigtige og samfundsansvarlige indkøb, blandt andet ved at lade transport- og logistikløsninger være en del af udbudsmaterialet, hvor dette falder naturligt ind i de respektive udbud.](#)

10.1 Økologi

Hvidovre Kommune har i 2015 igangsat en proces, hvor minimum 60 % af fødevarerne til kommunens køkkener skal være økologiske og så vidt muligt valgt som årstidens produkter.

Køkkenerne arbejder sikkert mod målet med den yderligere ambition, at kommunens institutioner skal nå målene om 90 % økologi, jf. Den Økologiske Handleplan 2020, Fødevareministeriet juni 2012.

10.2 Cirkulær økonomi og bæredygtighed

Cirkulær økonomi er en måde at tænke produktion og forbrug på, som er miljømæssigt og kommercielt bæredygtigt. Hvidovre Kommune vil fremadrettet rette fokus mod produkter, hvor der tages hensyn genbrug og opgradering af knappe ressourcer som metaller, polymerer eller lade biologisk nedbrydelige materialer gå tilbage til naturens kredsløb.

Der skal gives plads til nye forretningsmodeller, hvor kommunen frem for eje eventuelt lejer eller leaser produkter af leverandørerne, som står for genanvendelse, vedligeholdelse og opgradering.

For at sætte handling bag ordene vil Hvidovre Kommune indgå i relevante foreninger, partnerskaber og samarbejder, hvis primære sigte er at sikre den grønne omstilling.

Kommunalbestyrelsen træffer endelig beslutning om kommunens medlemskaber af foreninger og netværksdeltagelse indenfor miljø, klima og økologi.

Indkøbspolitik for Hvidovre Kommune

10.3 Miljøkrav og opfølgning

Med henblik på at sikre miljø- og klimahensyn i kommunens indkøb kan Kultur-, Miljø og Vækst bidrage med at fastlægge eventuelle miljø- og klimakrav i kravspecifikationer. Kultur-, Miljø- og Vækst vurderer, om de deltager i arbejdet med udbuddet ud fra en betragtning af den/de risici, der vil være forbundet med et udbud og en senere kontrakt. På risikofyldte kontrakter skal forvaltningen bidrage til sikring af, at miljøkravene overholdes efter, at kontrakten er indgået

11.0 Samfundsansvar

Hvidovre Kommune tager samfundsansvar i forbindelse med indkøb ved at stille sociale og etiske krav til leverandørerne.

Hvidovre Kommune stiller krav om, at kommunens leverandører og deres underleverandører overholder de lovgivningsmæssige forpligtelser. Det gælder fx arbejdsmiljø, etisk og socialt ansvar samt de love og rettigheder, der er i forhold til de grundlæggende ILO-konventioner om forbud mod bl.a. tvangsarbejde, børnearbejde, arbejdsmiljø og organisationsfrihed samt FN's konvention mod korruption.

11.1 Sociale klausuler

I de tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt, ønsker Hvidovre Kommune at have særligt fokus på sociale klausuler. Det kan fx være uddannelses- og praktikaftaler i relevante udbud. Det vil vi gøre ud fra "følg eller forklar"-princippet, der indebærer, at offentlige ordregivere har pligt til enten at bruge klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i relevante udbud eller forklare, hvorfor de ikke gør det³.

11.2 Arbejdsklausuler

Hvidovre Kommune skal ikke medvirke til sociale dumping, og derfor bruger kommunen arbejdsklausuler om løn- og arbejdsvilkår.

En arbejdsklausul defineres som en klausul, hvor løn, arbejdstid og andre arbejdsvilkår for egne leverandører og underleverandører ikke må være mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art inden for samme eller lignende fag/industri i henhold til kollektive overenskomster.

Med henvisning til bestemmelserne i ILO-konvention nr. 94 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter stiller Hvidovre Kommune krav om, at hovedentreprenører og eventuelle underentreprenører tilsikrer arbejdere løn, arbejdstid og andre arbejdsvilkår og særlige ydelser som ikke er mindre gunstige end dem, der i henhold til en gældende kollektive overenskomst, voldgiftskendelse, nationale love eller administrative forskrifter gælder for arbejde af samme art indenfor vedkommende fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres.

Der skal som reference anvendes en kollektiv overenskomst, der er repræsentativ for, hvad der i øvrigt gælder i Danmark i den pågældende sektor.

Ved udbud indgår arbejdsklausuler som udgangspunkt i alle udbudspligtige bygge- og anlægskontrakter, driftsaftaler og tjenesteydelseskontrakter.

Som konsekvens af dette skal hovedleverandøren sikre, at dennes og eventuelle underleverandørers ansatte, (i flere led) under udførelsen af arbejdet for kommunen er sikret rettigheder i overensstemmelse med ovenstående. Hvidovre Kommune vil betragte overtrædelse af arbejdsklausulen som væsentlig misligholdelse af kontraktforholdet, hvilket kan føre til sanktioner i form af bod og ophævelse af kontrakten. Der henvises i øvrigt til:

---

³ Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens Vejledning aug. 2013.

Indkøbspolitik for Hvidovre Kommune

- Hvidovre Kommunes aftale af 9. maj 2014 med LO Hovedstaden.
- Erklæring om Arbejdsklausul vedrørende sikring af arbejdstagerrettigheder i forbindelse med arbejde udført for Hvidovre Kommune.

11.3 Fokus på lokale og regionale forhold

Med denne indkøbspolitik vil Hvidovre Kommune i årene fremover arbejde med en bæredygtig udvikling, hvor der er fokus på miljø og klimahensyn i kombination med økologi til kommunens institutioner, skoler og plejecentre.

Som led i denne udvikling vil det være naturligt, at kommunen arbejder med at udvikle og skabe rammerne for lokale virksomheder således, at de kan byde på såvel kommunens som regionens mange forskellige arbejdsopgaver ikke mindst med henblik på at sikre lokal produktion og arbejdspladser under ordnede løn- og arbejdsforhold.

12.0 Innovationsfremmende udbud

Hvidovre Kommune ønsker at medvirke til at fremme innovation i såvel lokalsamfundet som i en regional og national sammenhæng. I relevante udbud vil Hvidovre Kommune efterspørge innovative løsninger, hvor der gøres brug af eksempelvis funktionskrav og totalomkostningsberegninger i forbindelse med offentlige udbud.

Funktionskrav kan være et element i de innovative udbud, der skaber større råderum for leverandørerne i tilbudsløsningen og som bidrager til innovationen i de løsninger, der tilbydes kommunen.

Totalomkostningsberegninger skal sikre, at Hvidovre Kommune som ordregiver ikke vælger den løsning, som blot er billigst i anskaffelse. Derimod vil vi gå efter løsninger, som er billigst i HELE brugsperioden, dvs. at driftsomkostningerne så vidt muligt også er indregnet ved tilbudsevalueringen. Dette fokus kan bidrage til, at innovative og miljørigtige produkter tilvælges.